Pancsova, 1902. V. évfolyam 49. szám. Vasárnap, november 30.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . . 6 „
Negyed évre . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések és nyiltéri közlemények jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Gromon-utcza 2. sz. a.
Wittigschlager K. czégnél

Közlemények, előfizetési és hirdetési dijak, úgy a lap szétküldésére vonatkozó panaszok a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik: minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: Feymann Gyula ügyvéd.

Hirdetések Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek Gromon-utcza 2. szám.

Védekezzünk a nemzetiségi veszély ellen.

Elkeseredve látjuk, hogy amiért félszázad óta küzd a magyar állam, amiért annyit áldoztunk és engedtünk, a czélt nem értük el s ma távolabb állunk tőle, mint harmincz esztendő előtt. Az ország magyarosodásáról van szó s a nemzetiségeknek a magyar államesszmével szemben való állás foglalásáról. Hoztunk törvényeket, áldoztunk milliókat, hogy nemzetiségeink necsak megtanulják a magyar államnyelvet, de azt elismerjék is és sajátjuknak tartsák legalább is ugy, mint az anyanyelvüket. Ezt a törekvésünket sajnálattal konstatáljuk, nem koronázta siker s most annyi évi áldozat után ott állunk, hogy kezdhetjük elölről a nagy munkát, mely most nehezebbnek látszik, mint látszott harmincz esztendő előtt. Soha nem volt oly szivós és általános a nemzetiségi propaganda, mint most ugy a belföldön, mint a külföldön.

Hálátlan feladat lenne, s csak keserüséget keltene, ha e teljes sikertelenség okait bolygatnók. Ehelyett inkább lássunk ahhoz, hogy jová tegyük a multak mulasztásait.

Hasztalan várjuk, hogy tisztán állami és törvényhozási intézkedésekkel képesek vagyunk arra, hogy a nemzetiségi kérdést a magyar állami eszme javára oldjuk meg. Ezt mindennél erősebben igazolja a mult, melyben egymást érték a jó vagy kevésbé jó törvények, az energikus miniszteri rendeletek, anélkül, hogy a czélhoz közel vittek volna. Pedig nem mondhatnók, hogy a hatóságok nem igyekeztek végrehajtani a törvényeket és rendeleteket. De a nemzetiségi kérdés nem közbiztonsági vagy jogi kérdés, melynél egyes cselekedetek vagy szokások intézmények eltiltásával vagy eltörlésével egy állapotot megváltoztani lehet. Amilyen nagy terjedelmü a nemzetiségi kérdés, olyan finom, minucziozus, bennt van szivekben, lelkekben, az ajkakon és az agyakban. Kiirtani innen nem lehet semmit se törvénnyel, se rendelettel, se erőszakossággal vagy engedékenységgel.

Hanem csakis általános, szives, lelkes társadalmi munkával.

Igenis a nemzetiségi kérdés kedvező megoldását csakis a magyar társadalom tudja megteremteni.

Ez a társadalom eddig vétkes nembánomsággal viseltetett az állam magyarositó akciójával szemben, nem viselkedett érdeklődéssel a nemzetiségi kérdés iránt.

Ezt a társadalmat kell felrázni tétlenségéből, ha azt akarjuk, hogy Magyarországból a magyarok országa legyen. Ha minden magyar hazafi a maga hatáskörében, érintkezésébe, üzletében és iparában egyaránt arra fog törekedni, hogy a magyar jelleget minden irányban kidomboritsa s a magyar nyelven való érintkezést környezetével megszoktatja és elismerteti, ha lankadatlan lelkesedéssel fog minden alkalmat megragadni, hogy magyar állam polgári voltát kiemelje; akkor nem fog elmaradni az általános nagy siker.

És áldoznia is kell a társadalomnak e siker érdekében.

S itt emlékeztetünk Apponyi Albert gróf pozsonyi riadójára, melyben felhiv minden magyar embert, de első sorban a felvidék magyarságából, hogy áldozzon évente legalább egy koronát a felsőmagyarországi közmüvelődési egylet czéljára. Ezt az összeget megadhatja mindenki, ha milliók adják milliók állanak azon hivatottak rendelkezésére, akik a magyarosodás és a nemzetiségi kérdés megoldását társadalmi uton akarják megcsinálni.

Apponyi Albert, aki nagy áttekintésü bölcs államférfi s lángoló hazafi komor szinekben festi micsoda óriási veszedelmeket rejt méhében ez az állapot, midőn a hányan vanak, annyi felé huznak, csak abban értenek egyet, hogy a magyar állami eszmét nem tisztelik s ellene aknamunkát folytatnak. Midőn illetékes helyről ilyen nagy s lesujtó igazságokat hirdetnek kell, hogy feldobogjon minden magyar sziv: nem engedjük a veszedelmet tovább terjedni, utját álljuk és megmentjük a magyar hazát.

Az egész magyarság, az ország minden vidékének magyarsága ugy vegye Apponyi felhivását mintha azt hozzá intézték volna. Annyiba már vagyunk, hogy minden vidéknek, ahol nemzetiségek vannak, megvan a maga közmüvelődési egyesülete, mely a magyarositás és a nemzetiségi kérdés megoldása terén dolgozik.

Nos, ezeket az egyesületeket támogassuk tőlünk telhető anyagi erővel és minden erkölcsi erővel. Ez hozza mozgásba az egész magyar társadalmat a honmentő nagy akcióban. Megye, város, falu és polgár egyaránt vegye ki részét ebből a társadalmi akcióból, mely az állam akcióját segitse. Czélt csakis ugy érhetnőnk.

Tegyünk most, mert néhány esztendő mulva már későn lesz!

A postatakarékpénztár évi jelentése.

(r.) A postatakarékpénztár most tette közzé az 1901-iki üzletévről szóló jelentését. Tartalmas jelentésben számol be az elért eredményről, amely minden elfogulatlan birálót kielégithet. Tizentöt éve immár, hogy eme közhasznu intézményt hazánkban meghonositottuk és ezalatt az idő alatt lépten-nyomon láthattuk, hogy a létesitésének alapjául szolgáló intencziók mint valósultak meg a gyakorlatban. Annál nagyobb és nemesebb hivatás várakozott hazánkban a postatakarékpénztárra, mert a magántakarékpénztárak a gazdasági élet rohamos fejlődésének árjában kiestek abból a fontos társadalmi szerepükből, amelyet hazánkban való meghonositásuk alkalmával reájuk kivántak bizni. Takarékpénztáraink csakhamar letéti bankokká alakultak át és igy nem állhattak soká a szegényügy szolgálatában, ezt azonban bőven pótolják gazdasági téren, ahol a hitel szervezésében elsőrangu tényezővé fejlődtek.

A postatakarékpénztár ugyszólván az egyetlen intézet Magyarországon, amely a takarékpénztári

TÁRCZA.

Áhitat és szeretet.

Vallásos és családias költemények. Budapest, 1902.
Irta: **Szabolcska Mihály.**

Kitünő költőnk ebben a most megjelent kötetében azokat a költeményeit gyüjtötte össze, melyek tárgyuknál és hanguknál fogva legélesebben domboritják ki egyéniségét lyránk mai mivelői közül; a vallásos áhitat, a nemes emberszeretet és a mély családi érzés hangján senki sem énekel több bensőséggel, őszinteséggel s nagyobb hatással mint Szabolcska.

Isten kezét látja és csodálja a természet örök változatosságában, az emberi élet szomoru képeiben, saját, s családja sorsában.

Egy-egy sötét kép láttára, egy-egy mély felindulásban, az isteni rendelés terhe alatt vergődő ember láttára az ő szive kinosan megrendül, az örök igazságban való hite az élet nagy igazságtalanságaival kerül fájdalmas ellentétbe, ilyenkor megrázó erejü hangokat hallat lantja: vallásos lyrája talán itt emelkedik a legmagasabbra.

Lelkében elevenen élnek az emberiség örök, nagy eszményei, a szeretet nem puszta szó nála, hanem lelki valóság s ezért, akár hányszor felveheti ujra meg ujra ugyanazt a tárgyat, nem válik egyhanguvá.

A természetet szereti symbolikusan felfogni, a saját, vagy általában az ember élete változataival kapcsolatba hozni, de mindig éreztetni tudja, hogy a természeti képek friss, közvetlen szemléletből fakadnak s nem a költő hatásra számitó mesterkedéséből.

Szülei, felesége, gyermekei iránti szeretete, akár enyelgő hangon, akár mélyebb felindulásban szólal meg, szive egész melegségét tölti ki e tárgykörből való költeményeire.

Szabolcska költészete élő bizonyság arra, hogy a költő eredetisége nem abban áll, hogy minden áron ujat, meglepőt mondjon, hanem abban, hogy közvetlenül, friss szemmel nézi a természetet, az életet, az embert, a saját szivét s az ott látott képeket a maguk természetes közvetlenségében érzékiti meg, ugy, a hogy a lelkében tükröződnek.

Fokozza müvei értékét nyelvének sajátságos zenéje, könnyed bája, a melylyel uj szint tud adni a legelhasználtabb fordulatnak s uj, költői hatást tud elérni velük.

A temesvári egyszerü kálvinista papot Szabolcskát tán nem sokan ismerik; de a költőt paloták, kunyhók kedves ismerősként fogadják, valahányszor szive dobogását összecsengő sorokba öntve, lapokban, könyvekben szárnyára ereszti.

Mert mint költő is pap ő; a Szeretet, a Krisztus fölkent papja. Az ő igéje zeng csodás bübájjal, sziveket Krisztushoz foglyul vivő titkos erővel a költő ajkán is, mint a hogy lanttal kezében szolgálta az Urat Izrael zsoltáros királya.

Pap ő mint költő is, a ki találóan irta legujabban megjelent könyve, az Áhitat és Szeretet jeligéjéül:

Szivemben én ma is csak az vagyok:
A kinek egykor régen fölavattak
A bethlehemi angyalok.

Pap, a kinek legtöbb hive van e hazában, mert hivei mindazok, kiknek keblében viszhangot kelt az ő szerető szive, szivének egy-egy zengő darabja, dala, éneke.

Dicsőitésre, vásári ajánlgatásra nincs neki szüksége; hiszen az ő érdeméből semmit sem vonna le az sem, ha talán csak egy boldogabb időben lenne is tisztelt az ő neve, s ma nem értené meg szive zengését az önző világ. Hiszen az erdők dalnokának, a madárnak ajkát is nem a rá hallgatók figyelme nyitja dalra; de dalol, mert piczinyke szive buzog föl dalában.

A mi Szabolcskánk is az emberek rengetegének dalos madara. Szivének édes gyönyör a dal, ha hallgat rá, ha nem, a világ.

De lehetetlen, hogy érző, zengő szivét nem értené meg nemzete.

Ritka nálunk az oly verskötet, melyet a Szabolcska uj könyvéhez fogható élvezettel forgathat bárki. A külső diszében is szép és isléses kötetet a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság adta ki, mint a „Házi kincstár“ czimü vállalata 3-ik kötetét s Horánszky Viktor nyomdája állitotta ki. A költő müvét édesanyja emlékezetének ajánlotta. Ára: 2 korona. Mutatványul közöljük az kötetből a alábbi költeményeket.

Csüggedt erdő.

Tavasz se volt még, már is őszre jár;
Szürkül az égbolt, sárgul a határ.
Ez az erdő már tudja, sorsa mi:
Lemondani, lehullani.

De vajjon arról tud-e valamit,
Hogy a halál nem tart csak tavaszig?
— Biztatgatom, s fejét a rengeteg
Hitetlen bölcsként rázza meg!

S egyszerre egy vádló gondolaton,
Ez evangyéljom elhal ajkamon . . .
És vezekelve hallgatok, — hiszen
Bölcsebbek nem vagyunk mi sem!

E számhoz fél ív melléklet van csatolva.

intézmény tiszta hivatásának elveit üzletkörében érvényesiti. Ez különbözteti meg egymástól az állami- és a magántakarékpénztárakat. Az államnak nem lehet czélja polgárainak gazdasági téren versenyt támasztani, mert bizonyos, hogy az állammal, mint gazdaságilag erősebb és erkölcsileg hatalmasabb tényezővel, a magántőke nem tud megküzdeni. E két intézmény nagyon jól megtér egymás mellett, mert amig a postatakarékpénztár társadalmi téren teljesiti a reá háramló kötelességeket, addig a magántakarékpénztárak ugyszólván kizárólag a gazdasági ágak szolgálatába állottak.

Nem kisebb érdem illeti a postatakarékpénztárt kereskedelmi szempontból a csekk- és klearing-forgalom meghonositásáért. Vajudó valutaügyünkön sokat segitett ez intézmény, amelyet, mint a jelentésből látni fogjuk, társadalmunk minden rétege egyforma szeretettel karol fel, felismervén azokat az előnyöket, amelyeket pénztárkezelési és forgalmi szempontokból nyujt. Lássuk most külön-külön az egyes üzletágak fejlődését.

A takarékbetéti üzlet, mely hivatásszerüen főüzletágát képezi, a lefolyt üzletévben is szépen fejlődött. Az évvégi állomány 37,338.054·32 korona, amely a mult évihez képest 4,664.406·47 korona emelkedést mutat; a betevők száma 416,328 (emelkedés 24,245). A betéti üzlet ilyetén fejlődése annál örvendetesebb, mert mig magán-takarékpénztáraink és bankjaink betétállománya emelkedésének a pangó gazdasági életben megtaláljuk természetes rugóját, addig a postatakarékpénztárnál. amelynek üzletkörét a kis emberek képezik, éppen az ellenkezőjét kellett volna tapasztalnunk. Ebből is láthatjuk, hogy az intézmény helyesen fogta fel feladatát és olyan években is emelkedő üzleteredményt tud felmutatni midőn üzletfeleinek jövedelme szerényebb, sőt egyáltalában minimális. Sohasem áhitoztunk a postatakarékpénztáruál a nagy betétállományok után, hanem igenis óhajtjuk, hogy a betétek emelkedése a betevők számával mindig helyes arányban maradjon. És ez megvolt a lefolyt üzletévben, mert mig a növekedésből egy-egy uj betevőre 171.20 korona átlag esik, addig az egész állomány 89·68 koronányi átlaggal oszlik meg a betevők között.

A betevők foglalkozását tekintve a legnagyobb kontingest (11·34%) a köz- és magántisztviselők és a katonák szolgáltatják. Az egyéb alkalmazottak: cselédek, napszámosok és gyári munkások a betevők 27%-át, gyermekek és tanulók 24·47%-át, papok, irók, tanárok 3·45%-át, földbirtokos, iparos, kereskedő 13·23%-át teszik a betevők számának. A még fenmaradó rész a szerzeményből élők, jogi személyek és különféle foglalkozásu egyének között oszlik meg.

Kor szerint legjobban a 10—20 év közöttiek vannak képviselve (33·72%), ezután a 20—30 év közöttiek 19·08%-kal és a 10 éven aluliak 18·20%-kal.

Hogy a postatakarékpénztár hivatásának, a kis betétek gyüjtését és gyümölcsöztetését illetőleg, menynyire felel meg, azt legjobban meg fogjuk itélhetni, ha a betétek nagyságát és azok hullámzását vesszük szemügyre, amint ezt az alábbi összeállitás mutatja:

Összeg	Betétek		Visszafizetések	
	tételszám	%	tételszám	%
10 koronáig	551.266	64·42	179.574	44·64
10—20 „	105.170	12·29	70.881	17·62
20—40 „	72.237	8·43	53.864	13·39
40—60 „	41.246	4·82	45.054	11·20
60—80 „	17.970	2·10	9.252	2·30
80—100 „	12.781	1·50	8.930	2·22
100—200 „	27.384	3·20	12.108	3·01
200—1000 „	21.522	2·52	16.172	4·02
1000 koronán felül	6.161	0·72	6.436	1·60
összesen	855.737	100	402.271	100

Láthatjuk ebből a kimutatásból is, hogy a betétek 76·71%-át, tehát több mint $^3/_4$ részét a 20 koronán aluli betétek képezik. Jellemző továbbá az is, hogy a 10 koronán aluli betétek 64·42%-kal vannak képviselve, tehát olyan betétek, amelyeket a magánpénztintézetek nagyobb része betétként el sem fogad!

A f. hó 5-én, a képviselőházhoz benyujtott kivándorlási törvényjavaslat egy ujabb, nemes hivatást óhajt a postatakarékpénztárra bizni. A javaslat 36. §-a ugyanis utasitást tartalmaz, hogy a ministerium a „kivándorlók által megtakaritott pénz elhelyezésének, kezelésének és hazaszállitásának biztositásáról a magy. kir. postatakarékpénztár, vagy valamely megbizható hazai pénzintézet bevonásával lehetőleg gondoskodjék.“ Legalkalmasabb erre a feladatra a postatakarékpénztár. Bár az Egyesült-Államokban a postatakarékpénztári intézmény még nincsen meghonositva, mégis a posta nemzetközi vonatkozásaival igy is alkalmasabb, szétágazóbb összeköttetések létesitésére, mint bármely pénzintézet. A magánintézet kezelése jóval költségesebb volna ebben az esetben, mint a postai és amellett még nem is rendelkezik olyan összeköttetésekkel, amelyek a betétek elfogadását népszerüvé és könnyen hozzáférhetővé teszik. Fogunk találni ott is postát minden községben, ahol magyar kivándorlók megtelepednek, ezekhez pedig a legkisebb munkás is hozzáfér, mert az intézmény már oly általános, hogy az ezeknél divó eljárást mindenki ismeri.

A postatakarékpénztár másik főüzletágát: a csekk- és klearing-forgalom képezi. E két üzletágról együttesen emlékezünk meg, mert természetszerüleg egymásból folynak és egymást feltételezik. A csekküzlet összforgalma 2,880.588,655 korona volt, a számlatulajdonosok száma pedig 7920 (gyarapodás az utolsó évben 698). A számlatulajdonosok közül 5763, tehát 72.75% a klearing-forgalomban is részt vesz. Az összes kifizetések 30·31%-a a klearing-forgalomban kompenzáltatott, ami még nem valami magas szám, de mégis haladást jelent s arra a reményre jogosit, hogy a fizetések eme legtökélesebb módja nagyközönségünk körében is mihamarabb gyökeret fog verni. Távol vagyunk még attól az ideális állapottól, midőn ugy mint a csekk tulajdonképpeni hazájában Angliában, még szabónknak is csekkel fizetünk majd. De ez intézménynek ügyes módon a nagy közönséggel való megismertetése nehány év mulva meghozhatja a várt eredményt, mert postai intézményünk oly kiterjedt hálózattal bir, hogy ahhoz még a puszta lakosa is könnyen hozzáférhet.

A csekkszámlatulajdonosok zömét természetesen kereskedők (2675), iparvállalatok (2315) és pénzintézetek (962) képezik. Meglep azonban különösen az utóbbiak alacsony száma, mert Magyarországon több mint háromezer pénzintézet és hitelszövetkezet van. Ezek fizetéseik átutalásánál nagyon előnyösen használhatnák fel a postatakarékpénztárakat. Hisz alig van pénzintézet a vidéken (különösen ezek részvétlensége feltünő) amely például a fővárosi nagyobb pénzintézetekkel összeköttetésben ne volna. Föltehető, hogy a postatakarékpénztár azáltal, hogy a budapesti Leszámoló Egyletbe is belépett, sokat lenditett a dolgon és igy azok a pénzintézetek is, amelyek eddig nem voltak tagjai, mihamar felvétetik magukat a tagok sorába. Nem kell bizonyitanom, hogy micsoda előnyök származhatnak ebből például egy Budapesten visszleszámitoltató pénzintézetre, ha tagja euyszersmind a postatakaréknak is. Egy csekk kiirása által rendezteti aznapi esedékességét anélkül, hogy ezáltal csak a legkisebb kamatveszteséget s szenvedné, mert a klearing-forgalom lehetővé teszi, hogy a szükséges fedezetről is csak aznapi lejárattal gondoskodjék.

A magyar kir. postatakarékpénztár a csekkforgalmat illetőleg az osztrák postatakarékpénztárral meglehetős élénk forgalmat folytatott. Ez a két ország kereskedelmi viszonyaiban találja meg magyarázatát. A m. kir. postatakarékpénztár csekkszámláiról az osztrák postatakarékpénztár csekkszámláira 94,177.615·21 korona utaltatott át, mig viszont csak 36,784.602·29 koronát jegyezhetünk fel. E két összeg szembeállitása bizony szomoru gondolatokat ébresztheti bennünk, mert eszünkbe juttatja Ausztriával való összeköttetésünkben elfoglalt alárendelt helyzetünket. Az Ausztriával folytatott forgalom 44%-a kompenzáczió és 56%-a pedig az Osztrák-magyar bank utján egyenlittetett ki.

A csekkbetétek állománya 1901 deczember 31-én 36,609.675·61 korona volt.

Az értékpapirüzletet illetőleg felemlitjük, hogy 217 betevő és 62 csekkszámlatulajdonos számára 1.805,810 illetve 637,504 korona névértékü értékpapirt vásárolt, amelyből 1.059,816 karona névértékü kezelés czéljából nála letétben hagyatott és amelyekről járadékkönyveket állitott ki. E könyvek tulajdonosai közül legjobban az értelmiségi osztály van képviselve. A járadékkönyv tulajdonosok 31·5%-át nők képezik.

Az évi jelentéshez két szinezett térkép van csatolva, amelyek a betétkönyvek és a betétek összegeinek elosztását az egyes vármegyékre tüntetik fel. Ezen kimutatások rendkivül érdekes megfigyelésekre adnak alkalmat az egyes vidékek lakosságának takarékossági hajlama tekintetében, erre azonban jelen czikk keretében már ki nem térhetünk. Itt csak azt emlitjük meg, hogy a betétkönyvek átlaga ezer lakosonként a legnagyobb Budapesten (112), Fiumében (75), Moson megyében (42), Győrmegyében (41), Baranyában (38) stb. A legkevesebb betétkönyv jut Szolnok-Doboka és Varasd megyékre (6—6). A nagy magyar Alföld csak nagyon szerényen van képviselve ami annak tudható be, hogy az Alföld népe jobb módu, mind a felvidéki és igy ezek nagyobb megtakaritott összegek felett rendelkezvén, azokat a magántakarékban gyümölcsöztetik. Annál nagyobb megelégedéssel konstatálhatjuk a felvidéken elért eredményt, ahol a legrosszabb arányt Bereg- és Liptómegyékben találjuk (12, illetve 15 betétkönyv ezer lakosra).

Az átlagos összeg tekintetében Fiume vezet 10.239 koronával (szintén ezer lakosra számitva), azután következik Budapest 7138, Szepesmegye 6802, Modrus-Fiumemegye 4333, Sopronmegye 4183, Győrmegye 2790, Máramarosmegye 3712, Turóczmegye 3444, Trencsén 3307 koronával. Itt még jobban szembetünik a felső vidék takarékossága. Legkisebb az átlag a felvidéki vármegyék között Hontmegyében (918 korona), mig az egész országban Szolnok-Dobokában (501). Az Alföldi és a déli vármegyéknél ezen a módon is kedvezőtlen eredményhez jutunk; igy Biharmegyében 685, Jásznagykunszolnokban 733, Békésben 792, Torontálban 794, Temesben 766 korona az átlag.

A postatakarékpénztár a lefolyt évben 960,366·85 korona tiszta nyereséget ért el, amelyet törvényszerüleg a tartalékalap növelésére fordit. Az idei nyereséget is hozzászámitva, a tartalékalap valószinüleg el fogja érni a törvényes maximális 6 millió koronát. Az ezentul elérendő nyerességet a kormány költségvetésileg fogja felhasználni, mintahogy erre a tételre már 1903 iki előirányzatában számit is.

Miért szál nyugatnak . . .

Miért száll nyugatnak
Mért nem megy keletnek?
Fehér hattyú nyája
Fent a fellegeknek.

Csak egyet is látnék,
A ki arra szállna,
Hadd ültetném fel a
Lelkemet reája.

A borongó égnek
Vándor föllegével,
Kicsiny falunk felett
Hadd szállana még el . . .

De ezek meg hátha
Onnan kerekedtek?
— Szép halavány felhők,
Honnan, hová mentek?

Honnan, hova szálltok?
Ugy-e a Tiszáról?
Ugy-e, édes anyám
Fehér homlokáról? . . .

Nem onnan, nem onnan!
Ha oda szállnátok:
Meg is értenétek,
Meg is állanátok.

Felettem állnátok
Örök vigyázással,
Örök szeretettel,
Örök aggodással!

HIREK.

— **Személyi hir.** Bajsai Zákó Milan főispán pénteken Verseczre utazott.

— **Városi közgyülés.** Városunk törvényhatósági bizottsága november 29-én tartotta ez évi IV. rendkivüli közgyülését. A közgyülés, melyen Mattanovich Adolf polgármester elnökölt, délelőtt 10 órakor vette kezdetét a városatyák nem tulságos érdeklődése mellett.

A tárgysorozat előtt felszolalt Graff J. Pál bizottsági tag, szóvá téve a helyörség szaporitása kérdését mely szerinte alszik. A polgármester és Jovanovics Sándor tanácsnak katonaügyi előadó felvilágositásai után ugyancsak Graff J. Pál inditványára elhatározta a közgyülés, hogy a város polpármestere az ügy érdekében a szükséghez képest Temesvárott, Budapesten avagy Bécsben tegye meg a kellő lépéseket.

Ezután következett a napirend:

1. A létesitendő polgári leányiskola részére telek biztositása. Szabó János főjegyző előadó ismertette az ügyet és a bizottság és az állandó választmány inditványa szerint ajánlja, hogy a közgyülés köszönetet mondva a közoktatásügyi kormánynak ezuttal is tanusitott jóindulatáért a nevezett iskolaépités czéljára felajánlja a megfelelő telket, a melynek megvételével a polgármester elnökletre alatt kiküldendő bizottság megbizatik olykép, hogy a beérkezett és esetleg még befolyandó ajánlatokban kinált telkek közül a legmegfelelőbbet lehetőleg 24 ezer korona legmagasabb áron alul vegye meg, a szerződést pedig jováhagyás végett terjesze a deczemberi közgyülés elé. — A tárgy fölött egy órai hosszu vita indult meg, melyen Fa István, Graff J. Pál és Martin Imre az inditvány mellett, dr. Alexics Szilárd, dr. Lazarevics György és dr. Jovanovics Istv. pedig ellene szólaltak fel. A tanácsi inditvány 28 szóval 5 ellen elfogadtatott.

2. Az 1903. évi virilis névjegyzék tudomásul szolgál és felterjesztetni rendeltetik.

3. Bogoszavljevics Vlasztimir tanácsoknak 2 havi szabadság adatott.

3. Weisz Vilmos adótisztnek a kért szabadság megadatott a polgármester megbizatott, hogy a fizetés keretén belül helyettesitésről gondoskodjék.

A jegyzőkönyv hitelesitők megnevezésével a közgyülés $^1/_2$12 órakor véget ért.

— **Képviseltetés.** Az Országos Muzeum- és Könyvtárbizottságnak Budapesten f. hó 28-án megtartott közgyülésén a Gromon Dezső magyar nyelvterjesztőegyesületet Dózsa Imre, egyl. igazgató képviselte.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érde Andrejovics Antal nyug. városi pénztárost. Edes anyja özv. Andrejovics Rózália 75. éves korában, rövid szenvedés után meghalt. A boldogult temetése szerdán délután ment végbe nagy részvét mellet. Nyugodjék békében.

— **Kinevezés.** A vallás- s közoktatásügyi minister a belvárosi állami iskolánál üresedésbe volt állásra Aumann Hugó okl. tanitót nevezte ki.

— **Nyugdijazás.** A vallás- és közoktatási minister Vujics Sándor felső városi áll. elemi iskolai tanitót, ki 35 évig működött a rögös tanitói pályán, saját kérelmére nyugdijba helyezte 1760 korona évi járulékkal.

— **Hihetetlen és mégis igaz,** legalább ezt állitják, hogy a Temespart kikövezése, már teljesen elkészült. Befejezték valahára a mult századnak nem is legvégén megkezdett korszakalkotó müvét, bebizonyitva ezzel azt, hogy „a mi késik nem mulik“ jelige mellet is lehet bámulatos városi reform munkákat végrehajtani. Kivánjuk, hogy a most befejezett part kövezési munkák tartossága különb legyen az egy éves korában lebontott rakpartfalénál, melynek hatalmas kő maradványai most szégyenletükben egyik a másik után elbúvik a városi szemét alá, a városi gazdálkodás nagyobb dücsöségére. És bár ez is igaz, szinte hihetetlen — mégsem látja senki. Talán majd ezentúl.

— **Előadás.** Szombaton, f. hó 6-án Péterfi Lajos főgymnasiumi tanár fog a Gromon Dezső magyar nyelv terjesztő-egyesület tovább képző tanfolyamán „A szép“-ről előadást tartani.

— **A tankerületi főigazgató jubileuma.** Platz Bonifác tankerületi főigazgató most tölti be főigazgatói müködésének tizedik esztendejét. A tankerület összes középiskoláinak igazgatói és tanári ez alkalomból deczember 7-én délelőtt 10 órakor a szegedi széképület disztermében jubileumi ünnepélyt rendeznek. Az ünnepély müsora: 1. Elnöki megnyitó. Mondja: Cserép Sándor, Szeged városi főgymnáziumi igazgató. 2. Üdvözlő dal. Énekli az ifjuság énekkara. 3. Üdvözlő beszéd. A kerületi összes középiskolák igazgatói és tanári nevében: Homor István, szegedi áll. főreáliskolai igazgató. 4. A Dugonics-Társaság üdvözlete. Mondja: dr. Lázár György, a Dugonics-Társaság elnöke. 5. Üdvözlő beszéd. A volt tanitványok nevében mondja: dr. Reiner Ágost ügyvéd. 6. Záróbeszéd. Mondja: Cserép Sándor, városi főgymnaziumi igazgató. 7. Hymnusz. Énekli az ifjuság énekkara. — A hivatalos felköszöntők sorrendje: 1. A tankerület összes igazgatói nevében: dr. Krecsmáry Károly, nagykikindai áll. főgymn. igazgató. 2. A tankerület összes tanári nevében: Kiss Lajos, szegedi áll. főreáliskolai tanár. 3. Szeged szab. kir. város közönsége és tanácsa nevében: dr. Tóth Pál. h. polgármester. 4. A Dugonics-Társaság nevében: dr. Balassa Ármin, a szépirodalmi szakosztály elnöke.

— **Szómoru közbiztonság.** A mult héten uralkodott hideg meghozta a szokásos téli betörőket. Egész vakmerőséggel hatolnak be a békés polgárok hajlékaiba és elvisznek minden elvihetőt. A mult héten több helyen tettek ilyen váratlan látogatásokat, még pedig elég vakmerő módon. Gasko Gyula tanár Lajos utczai lakásának pinczéjét és fáskamaráját törték fel magukkal vive több palaczk sört, felvágott fát, fejszéket és egy kacsát. Sohl Anna udvarából több libát emeltek el; egy Vörösmarty utczai házból egy pár libát, Antonovics Antal lakatos udvarából pedig takaréktüzhelyet loptak el. Az utóbbi esetben van a rendőrség csak a tettes nyomán, a többiekét pedig bottal üti. Mi lesz majd még későbben.

— **Halálos elgázolás.** A kocsik gyors hajtásának ismét áldozatul esett egy emberélet. Csütörtökön délután Bányás Luka sztarcsovai czigány döczögött egyfogatu szekerével a Jenőherczeg utczán végig. A busuló gebe lassusága boszontotta a czigány kocsist, miért is az ostornyéllel kezdte a lovat abrakoltatni, mitől megint ez vesztette el türelmét és tőle telhető gyorsasággal ragadta maga után az ide-oda dülő szekeret. Az utcza legkeskenyebb részén ép akkor iparkodott egy vén anyóka, a 81 éves Jurisics Julianna az uton át, ki látva a közeledő veszélyt minden erejével menekülni akart előle. A czigány szekere azonban elütötte az öreg asszonyt és keresztül gázolva rajta elvágtatott. A sulyosan sebesült öreg asszonyt, ki a halállal vivodik, lakására szállitották, a megszökött czigányt a lovas rendőrök Hertelendyfalván túl elfogták és a vizsgálobirónak átadták.

— **Harczszerü lövészetet** tartottak a héten a honvéd póttartalékosok a szunyog szigetnek a Szibnicze felé eső részén. A gyakorlaton az ezredes is részt vett.

— **Szerb szinészet.** A magyarországi előnyösen ismert szerb nemzeti szintársulat városunkba érkezett és tegnap megkezdte a két hóra terjedő idényét „Vaszantaszéna“ Szudraka indiai király 5 felvonásos ó-indiai drámájával. A jövő heti müsor a következő: Vasárnap népies előadás leszállitott árakkal „Obilics Milos“ dr. Szubbotics János 5 felvonásos ered. történeti drámája; kedd. „Végtelen“ ered. dráma 4 felvonásban Nusics Braniszlávtól; csütörtök népies előadás fél árakkal „Javasasszony“ vig operett 3 felvonásban zeréjét szerzette Jerko D.; pénteken „Mozgó fényképek“ Kadelburg és Schönthan 3 felvonásos vigjátéka és vasárnap népies előadás fél árakkal „A falusiak“ népszinmű 3 felvonásban irta Popovics M. zenejét szerzete dr. Pacsu János.

— **Rossz járdák.** Hogy városunkban rossz járdák vannak, ezt mindenki tudja, ki nemcsak az aszfaltos, hanem félre esőbb utczákban a megfordul. De bizonyitja ezt a közgyűlésnek azon határozata is melynek alapján a kilenczvenes évek elején számos ház előtt hivatalból csináltattak járdát a tulajdonosok költségére. Azóta azonban nemcsak sok idő mult el, hanem a járdák is romlottak. Romlottak még pedig annyira, hogy némely helyen még járni sem lehet. Nem tudjuk ugyan egészen biztosan, hogy a sok forum közül melyiknek a kötelessége ezt ellenőrizni, de azt tudjuk, hogy valamennyinek feltétlenül tiszte ez, és ezért felhivjuk egyelőre a Király utczai 77. számú ház kapuja előtti és a Jenőherczeg és Stancsics utczák sarkán levő bérház előtti járdákra, melyek erős időben teljesen járhatatlanok. Nézzenek csak körül és bizonyára találnak még másokra is, melyek a tél beálta előtt kijavitásra szorulnak.

— **Veszélyes lépcső.** A kir. posta hivatal bejárata előtti lépcső világos nappal csak alkalmatlan a keskeny járdán, sötétben azonban veszélyes. A héten szemtanui voltunk annak, hogy este 5—6 óra között egy idős uri nő a sötét zsák utczában nagyon is kellemetlen módon volt kénytelen a postai lépcsők létezéséről tudomást szerezni. A sötétben megbotlott benne és bizony csak szerencse, hogy nagyobb baja nem esett. És ez mind azért történt, mert a posta épület környékén a nagy forgalom daczára, már este 5 óra után valóságos afrikai sötétség uralkodik. Van ugyan közvetlen a lépcső fölött gázlámpa, de az a nagyobb világosság és talán biztonság kedveért nem égett. Azt hisszük, hogy a nyilványos lámpa nem hiába került a posta épületére és felhivjuk az éjjeli világosságról goudoskodó hatóság figyelmét a Ráday utczai sötétségre. Kivánatos volna, hogy a postai épületen levő lámpa a jelző lámpák módjára egész éjjel égjen.

— **Vakok felvétele.** A vakok szegedi intézetébe vallásra, nemzetiségre és nemre való tekintet nélkül 10—30 éves vakok vétetnek fel. A kik vak gyermekeiket, illetőleg hozzátartozóikat felvétetni óhajtják, felhivatnak, hogy az intézet felügyelő-bizottsághoz intézett kérvényeiket mielőbb küldjék be. Bővebb felvilágositást az intézet igazgatósága ad.

— **Czéltévesztett ujjitás.** Néhány hete — igy irja egyik külvárosi olvasónk — leveleimet, melyeket ezelőtt mindig délelőtt kaptam, csak délután de nem ritkán másnap kézbesitteti a posta. A levélhordó megbizhatóságáról és pontosságáról meggyőződve lévén utána jártam a dolognak s a rendetlenségnek tulajdonitott késedelmezés egész természetesnek tetszik most nekem is. Ezelőtt ugyanis a levélhordók reggel megindultak és délig szakadatlanul jártak; csakis igy volt lehetséges, hogy a város legtávolabb eső szélein is megfordulhattak. Most azonban, ha 8 óra előtt meg is indulnak a levélhordók, kötelessek 8 órára vissza menni a posta hivatalba, hogy a Széchenyen át érkező vonattal érkező póstát átvegyék. Ezen intézkedés által a belvárosban a levelek délig kétszer is kézbesittetnek mig a távolabb eső városrészekben csak egyszer, vagy ha sok belvárosra eső anyag, talán egysser sem fordulhat meg a levélhordó. Pedig hát a legszélsőbb utczák lakói is éppen ugy várják leveleiket és ujságaikat, mint a posta mellettiek. — Ezen panaszt ajánljuk a postafőnök figyelmébe.

— **Razzia.** Csütörtök éjjel a rendőrség ismét meglátogatta a fölös számban levő lebuj korcsmákat és nem kevesebb mint 40 csavargót fogott össze. Legnagyobb részét kiutasitották illetve eltolonczolták a városból, kisebb része munkába állott.

— **Pavlovics Lyubomir** dr. nemzetiségi képviselő izgatási ügyében a szegedi kir. itélő is döntött. Ismeretes, hogy a nagykikindai kir. ügyészség Pavlovicsot nemzetiségi izgatás és két rendbeli könnyü testi sértés miatt vonta felelősségre, de a nagykikindai kir. törvényszék vádtanácsa a nemzetiségi izgatás miatti eljárást Pavlovics ellen megszüntette. A kir. ügyészség ez ellen folyamadással élt, melyet azonban a kir. itélő tábla elutasitott. mert a törvényszék vádtanácsa helyesen állapitotta meg, hogy a vád alapjául szolgáló tett az izgatás vétségének tényálladékát nem foglalja magában. Igy tehát Pavlovics dr. csak két rendbeli könnyü testi sértés vétsége miatt kerül a vádlottak padjára, melyben a nagykikindai kir. járásbiróság fog itéletet mondani.

— **A fővárosi gróf Kreith-féle 1848—9-iki Ereklye muzeumban levő Vörösmarty gyüjteménynek** gyarapitása végett a muzeum fölkéri mindazokat, a kiknek régibb kiadásu Vörösmarty képeik vannak, hogy azokról a Vörösmarty gyüjteményt (Budapest, Városház-utcza 14) gróf Kreith Béla czimére levélben értesiteni szivesked jenek, megemlitve, hogy a kép mikor és hol jelent meg, ki a rajzolója és kiadója, továbbá hogy a képtulajdonos szándékozik-e az illető képet eladni vagy elcserélni a muzeumból küldhető más képért. A Vörösmarty gyüjtemény megvásárolja a költőnek minden megszerezhető arczképét, kéziratát vagy régibb kiadmányu müveit és szivesen honorál mindenkit, a ki valamely megszerezhető Vörösmarty emléknek csak a hollétét is tudatja.

— **Mennyi a magyar?** A legutóbbi népszámlálás alkalmával az egész Magyar királyságban 19,254.559 lélek találtatott a kivándorlottakon kivül, ebből 8,796.000 magyar anyanyelvünek vallota magát, a magyarul tudó nemzetiségek 1,400.514 re rug, igy az összes magyarul beszélők száma 10,196.514, mely szám az egész birodalomban Horvátországot és Fiumét is hozzáértve, majdnem 52 százalékot tesz ki, mig az anyaországban a magyarság már közel van a 60 százalékhoz. Ha a szaporodás a jövő népszámlálásnál is ily fokozott mérvben halad, akkor a többi nemzetiségeket számra nézve annyira felülmulja, hogy hegemoniája biztositva lesz.

— **Értesités.** A „Nagyváradi protestáns jótékony Egyesület“ a Nagyváradon felállitandó protestáns tanitónőképezde javára tárgysorsjáték rendezését határozta el, melynek huzása f. évi november hó 1 jén volt kitüzve. Minthogy azonban, a kibocsátott 100.000 drb. 50 filléres sorsjegyekből a mai napig nem kelt el megfelelő számban, a tárgysorsjátékot rendező bizottság, nmlts m. kir. pénzügyi miniszter ur 83675/902. sz. alatt kelt engedélye alapján a huzást, az 1903-ik év november 1-jére halasztotta el. Midőn erről a n. é. közönséget tisztelettel értesitjük, egyuttal azon alázatos kérelemmel fordulunk a n. é. közönséghez: kegyeskedjék jótékony czélunkat szives pártfogásával és támogatásával előmozditani. Sorsjegyek Mezey Mihály r. b. elnöknél (Nagyvárad) kaphatók.

— **A magyar vasutak 1901-ben.** A mostanában megjelent statisztikai évkönyv szerint a magyar vasutak összhosszusága az 1901. év végén 17270·9 kilométer volt; ebből a fővasutakra 8076·1, a h. é. vasutakra 8592·1 és a keskenyvágányu vasutakra 602·7 kilométer esik. A m. kir. államvasutak hossza 7677·5 kilométer, állami kezelésben 6618·9 kilométer, mig magánkezelésben 2974·5 kilométer van. A magyar vasutakba az 1901. év végén összesen 3.319,540.523 korona, vagyis kilométerenkint 192.204 korona volt befektetve; ebből épitésre és felszerelésre 2241·93 millió, forgalmi eszközökre 493.25 millió és tőkebeszerzésre 579·29 millió esik. A magyar államvasutak összköltségei 2217·96 millió koronára rugnak. A magánvasutak által befektetett összeg 1198·18 millió koronát tett, amelyből eddig 39·95 millió van törlesztve. A szállitott személyek száma 67,044.000; és pedig 831.000 az I. osztályban, 11,597.000 a II. osztályban és 52,228.000 a III. osztályban, végül 2,388.000 katona; — a teherforgalom 43,027 millió tonna volt az 1901. évben. — A vasutak összbevétele 276·460 millió vagyis üzemkilométerenként 15.664 koronára, ellenben a kiadások 155·664 millió koronára rugtak, ugy, hogy az üzemkoefficiens 56·24% volt, a felesleg pedig 120.967 millió koronára emelkedett. Az összes vasutak 90.630 személyt alkalmaztak; é. p. 7760 hivatalnokot, 12.629 altisztet, 178 asszonyt, 26.014 szolgát, 43.748 munkást. Az összes alkalmazottak fizetései 98,277.654 koronát vettek igénybe.

— **Ingyen diszmű ajándék.** Aki e czimet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről kél szárnyra e hir. A PESTI NAPLÓ Magyarországnak e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra alvasóit, ajándékül adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű, remek illusztrációkkal diszitett Zichy Mihály Album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsecsel biró művet — mely az Athenaeum kiadásában megjelent és 90 koronába kerül — a Pesti Napló uj kvárt kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják dijtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész évenát fél, nagyedév vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Napló-ra.

— **Térkép a takarékosságról.** A postatakarékpénztár igazgatósága szellemes térképpel oldotta meg az 1901. üzletévről adott beszámolóját. Térképet szerkesztett a takarékosságról, népeket kategoriákba osztotta a szerint, amint ezer lakosra 10-ig és ezen felül való számban esnek a betéti könyvecskék. A kategoriákat a halvány rózsaszintől a duzzadó pirosig fokozódó szinárnyalatok jelzik. A „fehér“ vármegyék tehát ártatlanok — a takarékosságban: a telt pirosak pedig duzzadnak a gazdasági erőtől. Ezek közt van a mi vármegyénk 21 betét könyvvel.

— **Elvi jelentőségü** és nagy fontosságu határozatot hozott a közigazgatási biróság a gazdáknak cselédjeikkel szemben, ezek betegsége alkalmával fennálló kötelezettségükre vonatkozólag. Egy konkrét esetben ugyanis kimondotta, hogy a gazda cselédje után minden esetben tartozik a kórházi költségeket 30 napon át fizetni. Fennáll tehát a gazdának ezen kötelezettsége még akkor is, ha cselédjét a kórházba szállitást megelőzőleg már a lakásán gyógyittatta és pedig tekintet nélkül arra, hogy az otthon való gyógykezeltetés mennyi időt vett igénybe. Az elvi jelentőségü határozatot a közigazgatási biróság azzal indokolja hogy, az 1898. évi 21. t.-cz. 5 §-a a gazdát a kórházi költség viselésére kötelezi. Nem tekinthető tehát e kötelezettség teljesitésének e határozat szerint az a körülmény, hogy az illető cseléd már megelőzőleg rendes orvosi ápolásban részesült. Ez a határozat is nagy mértékben ösztönözi a gazdákat arra, hogy cselédjeiket minél előbb beirattassák az Országos Gazdasági Munkás- és Cseledsegélypénztárba, mert ez esetben akár a kórházban ápoltatták cselédjeikeit, a felmerült költségeket előlegezniök kell, mert a pénztár, ha a cselédet nem a gazda hibájából érte a baleset, ezen költségeket mindenkor megtériti Saját magán segit tehát az a gazda, a ki cselédjét a munkáspénztárnál biztositja.

Pancsovai naptár. Immár ötödik évfolyamát futja a pancsovai naptár évről-évre gazdagodva tartalomban és bővülve hasznos tudnivalókban. Az idei is a tulajdonképeni naptári részen kivül egy csomó hasznos tudnivalóval kedveskedik az olvasónak. Az uralkodó-család táblázatán, elbeszéléseken, adomákon kivül megtalálhatók benne a világ államai és uralkodói, a magyar fejedelmek és királyok, a gazdálkodashoz szükséges tudnivalók hónapok szerint, mindenféle szükséges dolgok, história, földrajz, az államok lobogói, a névnapok táblázata, posta, távirda, vásárok napjai, sorsjegyek húzásának határideje, a pancsovai és pancsovai járási hivatalok, egyesületek, iparosok stb. stb. A tartalomnak eme vázlatos fölsorolása is bizonyitja, hogy a Pancsovai naptár gyakorlati irányú s mint ilyen, városunkban és vidéken nélkülözhetetlen. Kiállitása díszes, ára mérsékelt, csak 60 fillér. A naptárt a király és királyné díszes képei gazdagitják. Kiadója Wittigschlager K.

— **A megszökött izgato.** Münchenből irják: Korn Arthur, az izgatás miatt elitélt lapszerkesztő, aki a büntetés elől megszökött, pénteken az Alldeutscher Verband müncheni osztályának gyülésén fölolvasást tartott, amelynek ez volt a czime: A magyarok harcza a németek ellen Dél-Magyarországon. A fölolvasásnak nem volt nagy hallgatósága; körülbelül ötven-hatvan mesterlegény és néhány diák hallgatta meg Kornt. Támadta Apponyi Albert grófot, Széll Kálmánt és Plósz Sándort, akit azzal gyanusitott, hogy befolyásolja az esküdteket. Nevetséges számadatokkal azt iparkodott bizonyitani, hogy a magyarok kisebbségben vannak Magyarországon. Szól elitéltetéséről, amelynek következménye alól nehézség nélkül kibujt és tengernyi hazug adatot hordott össze a magyarok ellen, akik ellen ugyancsak fenyegetözött.

Szeresztői küzenet.

K. Irma úrhölgynek. A kérdéses kis, de ritmikus versecskét jövő számunkban hozzuk — dr. Seprőnek. A rendőrségről irandó czikksorozatnak közlését nem helyezhetjük kilátásba, mig azt nem olvastuk. Tessék azt nekünk megküldeni, aztán majd megválik. Ha közérdeket szolgál, számithat rá.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főmüveit

MAGYAR Remekirók

FRANKLIN-Társulat kiadása

czim alatt egyöntetü szép kiadásban, 55 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

*Arany János — Kisfaludy Károly
*Arany László — Kisfaludy Sándor
Balassa Bálint — Kölcsey Ferencz
*Bajza József — Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel — Madách Imre
Csiky Gergely — Mikes Kelemen
Csokonai V. M. — Pázmán Péter
*Czuczor Gerg. — Petőfi Sándor
Deák Ferencz — Reviczky Gyula
Eötvös József br. — Széchenyi István gr.
Fazekas Mihály — *Szigligeti Ede
*Garay János — Teleki László gr.
Gyöngyössi I. — *Tompa Mihály
Gvadányi Jrzsef — *Vajda János
Kármán József — *Vörösmarty M.
Katona József — Zrinyi Miklós
Kazinczy Fer. — műveit.
*Kemény Zsigm.
Népies lyra — Népballadák
Kuruczköltészet

* A csillaggal jelzett remekirók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésileg biztositotta, úgy, hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen irók művei más versenygyüjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle **Magyar Remekirók** 55 testes kötete felöleli a legbecsesebbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle **Magyar Remekirók** kiállitása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés; a papirja famentes, soha el nem sárguló; betűi külön e czélra készültek

A Franklin-féle **Magyar Remekirók** öt kötetes sorozatokban jelenik meg; minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle **Magyar Remekirók** előfizetőinek külön kedvezményképen a tavaszszal megjelent uj magyar **Shakspere-kiadás, 6** vaskos kötetben, diszkötésben **20 korona** — kivételes árban szállittatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona; az eddig forgalomban volt Shakspere kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek forditásaiban közli Shakspere remekeit e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay József, Arany László, Rákosi Jenő, Győry Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspere, és értékes kiegészitője a **Magyar Remekirók** gyüjteményének. Megrendelhető a **Magyar Remekirók**-kal egyidejüleg.

A Franklin-féle **Magyar Remekirók** 55 kötetnyi teljes gyüjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspere kedvezményára 20 kor. a **Remekirók** előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltetik meg.

Sajtó alá rendezik és az illető irók életét és munkáinak jellemzését felölelő bevezetéssel ellátják:

Alexander Bernát
Angyal Dávid
Badics Ferencz
Bánóczi József
Beöthy Zsolt
Berzeviczy Albert
Bayer József
Endrődi Sándor
Erődi Béla
Erdélyi Pál
Ferenczi Zoltán
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Lévay József
Négyessy László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váczy János
Vadnay Károly
Voinovich Géza
Zoltvány Irén

E fényes névsor biztositékot nyujt arra nézve, hogy a Magyar Remekirók megbizható szövegét adja a fölvett munkáknak, s hogy minden életrajz önálló becsü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott **Magyar Remekirók**

II. sorozata

épp most jelent meg, és a következő köteteket tartalmazza:

Arany János munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede szinművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még télen megjelent I. sorozat pedig az alabbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. Sajtó alá rendezte *Riedl Frigyes.*
Vörösmarty munkái I. Sajtó alá rendezte *Gyulai Pál.*
Tompa Mihály munkái I. Sajtó alá rendezte *Lévay József.*
Garay János munkái. Sajtó alá rendezte *Ferenczy Zoltán.*
Csiky Gergely szinművei. Sajtó alá rendezte *Vadnay Károly.*

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat BUDAPESTEN.

WITTIGSCHLAGER KÁROLY

KÖNYVNYOMDÁJA

Budapest 1885. ezüst érem.

Telefon szám 49.

Temesvár 1891. ezüst érem.

Pancsován, Gromon-utczában, 2. szám alatt, saját házában.

Készit mindennemű

könyvnyomdai munkákat,

u. m.: szin- és műnyomást, műveket és brochureokat az országban divó minden nyelven, ügyvédi és hivatali táblázatokat, számlákat, szállitóleveleket, körözvényeket, árjegyzékeket, eljegyzési és esketési kártyákat, meghivókat, hirdetéseket, gabonavásárlási szelvényeket, látogató, czim és ajánlási-jegyeket, czimmel és czéggel ellátott levélpapirokat és kenderboritékokat stb. stb.

elegáns, tiszta és legszebb kivitelben,

a lehető legolcsóbb árakon.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Bortermésünk 1901-ben** várakozásan felül sikerült. A 90-es években 3- 9 hektoliter között váltakozó hektáronkénti átlagtermés 1901-ben 11·75 hektoliterre szökött fel. Összes bortermesünk az 1901. évben 3.102,802 hektolitert tett s igy az emelkedés az előző évvel szemben közel egy millió hektoliter. A termelt bormenyiségből a magyar anyaországra 2.615,337, a társországokra 487,455 hektoliter esett.

— **A gyomor** többi szerveinkkel szemben mintegy szállitó szolgálatot tesz, midőn a tápanyagokból a legfontosabb táprészeket kiválasztja és az erővesztesség pótlására rendelkezésre bocsájtja. Mint minden szerv, ugy a gyomor is felmondja néha a szolgálatot; felháborodik, hanyag vagy beteg lesz, miáltal kényszerit valamikép pótolni a gyomor munkaképtelenségét. A Samatoséban oly szerünk van, mely képes a gyomrot munkájától megkiméln, a mennyiben a test felépitéséhez és fentartásához szükséges fehérnyét már kész állapotban tartamazza u. i. oly alakban, melyben egyenesen a test nedvei által vétetik fel. A Samatose 90% felül, tehát meglehetős nagy mennyiségben tartalmaz könnyen emészthető fehérnyét, miáltal a gyengült szervezet erősitésére tőmény és emésztett állapotban szolgáltatja mindazt, mit a gyomor csak nehéz munka árán képes a tápszerekből kiválasztani és könnyen felszivódóvá tenni. Klinikailag bebizonyitották, hogy a Samatose már nehány napi használat után az étvágyot és emésztést fokozza annyira, hogy a beteg rövid időn belül visszatérhet a rendes ételekhea.

— **Téli tizparancsolat**. Egy angol orvos az év hideg idejére a következő téli tizparancsolatot állitotta össze: 1. Éhgyomorral reggel ki ne lépj az utczára. 2. Ha meleg italt ittál, ne menj hideg levegőre. 3. Melledet és hátadat jó melegen tartsd. 4. Hideg levegőbe az orrodon át végy lélekzetet. 5. A hátaddal se hideg falhoz se meleg kályhához ne támaszkodjál. 6. Vasuti kocsiban az ablak mellett ne ülj. 7. Hideg, szabad helyen mozdulatlanul ne álj. 8. Télen az utczán ne beszélgess. 9. Fürödj meg minden nap és lehetőleg kora reggel, hogy bőröd tiszta legyen. 10. Mielőtt lefeküdnél melengesd meg a lábadat.

A Horgony Pain-Expeller (*Richters Linimentum Capsici comp.*) igazi népszerü háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapitó hatást idéztek elő, sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitünő háziszer jó eredménynyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expellert“ vagy „Richter-féle Horgony Liniment“-et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyre figyelni kell.

Hirdetések.

19524 szám.
tkvi 1902.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán: **Gerauth Otto** pancsovai lakos javára 57 kor. tőke ennek 1896. évi junius hó 19. napjától járó 6% kamata 33 kor. 70 fill. eddigi 18 kor. 80 fill. jelenlegi s a még felmerülendő költség kielégitése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §. értelmében **Dimitriev Iván** sztarcsovai lakos ellen a sztarcsovai községben és a sztarcsovai 2367. sz. tkvben foglalt: 1.) 180. sz. ház és 367□-öl házhelyre 282 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapitott feltételeket ezennel közhirré teszi.

A nyilvános árverés Sztarcsova községben **1983. évi január hó 31. napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban mint Sztarcsova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételen mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.

2.) Ezen árverézen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

3.) Az árverrelni szándékozok tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 28 kor. 20 fill. készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállitott, szabályszerü elismervény u. a kiszolgáltatni.

Pancsova 1902. évi november hó 21-én.

Tengler,
ktalbiró.

1—1

854. szám
hv. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 101. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a pancsovai kir. járasbiróság 1899 évi Sp. 578/4. és 578/5. számú végzése következtében **Feymann Gyula** pancsovai ügyvéd által képviselt **Boskovics A. és fia** pancsovai czég javára **Milicsevics G. Lyubicza** ellen 768 kor. 14 fill. s jár. erejéig 1990 évi január hó 20-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 1339 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, borjuk, szekér, téglák, üzleti és szobaberendezés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. járásbiróság 1900-ik évi V. 11/6. sz. végzése folytán 768 korona 14 fill. tőkekövetelés, ennek 718 kor. 80 fill. után 1899. évi november hó 16. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 121 kor. 38 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Román-Petrén végrehajtást szenvedett házában leendő eszközlésére **1902. évi deczember hó 11. napjának délelőtti 8 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Alibunár 1902. évi november hó 26. napján.

Galantai Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

1—1

Pancsovai

látképes levelezőlapok

(legujabb felvételek)

igen szép egy- és **többszinnű fotolitografiai kivitelben** kaphatók

Wittigschlager C.

könyvkereskedésében, Pancsován.

6331. szám.
1902. tkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Árverési kérvénye **Bogdán István és tsa** bárányosi lakosoknak kk. **Ruzsán Mária** k.-szőllősi lakos elleni ohajtási ügyében 96 kor. tőke ennek 76 kor. 20 fillér eddigi megállapitott költségnek kielégitése végett a kért árverés az alibunári kir. járásbiróság területén fekvő Kévi-Szöllös község 1327. sz. tkvben A a. felvett és kk. **Ruzsán Mária** nevén álló 1) a 1 dülő 114 kor. 2 hold I oszt. 333 kor. 2) az 5. dülő 114. hrsz. 800□-öl III. oszt. kaszálló 81 kor. 3) 114. hrsz. 1 hold III. oszt. kaszálló 145 kor. 4) 32. hrsz. 360□-öl kert 31 kor. 5) a 350□-öl házhely 224 kor. becsarban elrendeltetik. Ezen árverés Kévi-Szöllős 1327. sz. tjkvben felvett ingatlanok 1/4 részére sor. sz. a özv. **Paraszkéva** javára bekeb. szolgalmi jog az árverés által nem fog érintetni.

Az árverés megtartására határidőül **1902. évi deczember hó 9-én d. után 2 órája** Kevi-Szőllős községházához azon megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a fent körülirt ingatlanok ezen határnapon a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy is 33 kor. 30 fill., 8 kor. 10 fill., 14 kor. 50 fill., 3 kor. 10 fill., 22 kor. 40 fill. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt s igazságminiszteri rendellet 8 ik §-ában foglalt óvadék képes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni vagy annak a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre jutása napjától számitott 15 nap a másodikat u. a naptól számitott 30 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számitandó 6% kamatokkal együtt a pancsovai kir. adóhivatal mint birói letétpénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámitatni.

Alibunáron 1902. augusztus hó 26.

Szörényi.
kir. járásbiró.

1—1

8371. szám.
1902 polg.

Hirdetmény.

Vb. Frisch Sámuel elleni csődügyben a pót felszámolásra határnapul **1902. évi deczember hó 3. napjának d. e. 9 órája** Penyigey M. Lajos törvényszéki albiró csődbiztos elé (földszint 17. sz. ajtó) tüzetett ki.

Kir. törvényszék mint csődbiróság.

Pancsován, 1902. évi november hó 14-én.

Penyigey,
kir. törvsz. albiró.

1—1

6104. szám.
1902. tkvi.

Árverési hirdetmény és kivonat.

Árverési kérvénye özv. **Zsiván Szavetta** mint kk. **Zsiván Trifu és Szavetta** t. és t. gyámja r.-petrei lakosnak **Nyágul Trifu és tsa** r.-petrei lakosnak elleni végrehajtási ügyében, 200 kor. tőke ennek 1901. évi november hó 28. napjától folyó 5% kamatai 32 kor. 90 fill. eddigi s jelenlegi megállapitott 28 kor. költségeknek kielégitése végett a kért árverés az alibunári kir. jbiróság területén fekvő rom.-petrei 299. sz. tkvben felvet és **Nyágul Trifu** adós és **Nyágul John, Nyágul Paraszkéva, Nyágul Paraszkéva Nyágul Mária** társtulajdonosok nevén álló 1) 691. sz. és 400□-öl házhely 448 kor. 2) 4 dülő 58. hrsz. 1280 □-öl II. oszt. szántó 96 kor. 3) 402. hrsz. 240□-öl szőllő 88 kor. és a r.-petrei 2360 lapsz. tkvben felvett és **Sosdján Fülöp** adós és **Sosdján Mária és Sosdján Pero** társtulajdonosok nevén álló: 1) 336. ö. i. sz. ház és 400□-öl házhely 560 kor. becsárban 1881. évi LX. t.-cz. 156. §. értelmében elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1902. évi deczember hó 12-én d. e. 8 órája** tüzetik ki Rom.-Petre községházához azon megjegyzéssel tüzetik ki, hogy a fent kürölirt ingatlanok ezen határnapon a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 44 kor. 80 fill., 9 kor. 60 fill., 8 kor. 80 fill., 56 kor. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyalmal számitott és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. allat kelt igazságügyminister rendelet 8 ik §-ában foglalt óvadékképes papirban a kiküldött bánatpénz gyanánt letenni vagy annak a biróságnál előleges-elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervény átszolgáltatni.

Alibunáron a kir. járásbiróságnál mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi augusztus hó 29-én.

Szörényi.
kir. járásbiró.

1—1

19028. sz.
1902. tlkv.

Árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. tvszék mint tlkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **a kir. kincstár** javára 50 kor. pénztbüntetés és 3 kor. eddigi jelenlegi s a még felmerülendő költség kielégitésé végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. §. alapján s 146. §-a értelmében **Dubovszky Pál** lajosfalvi lakos ellen a Lajosfalva községben és a lajosfalvi 687. sz. tlkvben foglalt: 1.) 200□ öl házhelyre 224 kor. 2.) 87. hrsz. 800□-öl II. oszt. szántóra 112 kor. 3.) 87. hrsz. 800□-öl II. oszt. szántóra 112 kor. 4.) 87. hrsz. 600□ öl II. oszt. kaszállóra 54 kor. 5.) 87. hrsz. 1 hold II. oszt. kaszállóra 146 kor. 6.) hrsz. nélküli 400□-öl gyümölcsös kertre 94 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapitott feltételeket ezennel közhirre teszi.

A nyilvános árverés Lajosfalva községben **1903. évi január hó 30. napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint Lajosfalva községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 22 kor. 40 fill. 11 kor. 20 fill. 11 kor. 20 fill. 5 kor 40 fill. 14 kor. 60 fill. és 9 kor. 40 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1902. évi november hó 14-én.

Penyigey,
k. t. albiró.

1—1

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószer.

*—14

8361. szám
1092.

Pancsovai főszolgabiróságtól.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött franczfeldi **községi irnoki állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve, és pedig évi 800 kor fizetés, felhivom mindazokat kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a képesitést és eddigi működésüket igazoló bizonyitványnyal felszerelt kérvényüket **1902. évi november hó 30-ig** alolirott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1902. évi november hó 14-én.

2—2 **Tasnády,**
szolgabiró.

Mindennemű

JÁTÉKSZEREK

dús választékban

kaphatók

Máy Márknál

4—1 **Pancsován.**

Hirdetés.

Tisztelettel vagyok bátor közhirré tenni, hogy üzletemben

I. rendű szegedi burgonya

kapható, egyben értesitem a n. érd. helybeli és vidéki közönséget, hogy az idén

karácsonyfákat

nagy választékban fogok raktáron tartani.

Kiváló tisztelettel

3—3 **Wrany Cosmas.**

A „NAPHOZ“

czimzett

vendégfogadó Pancsován

berendezéssel együtt

azonnal bérbeadandó.

A Pancsovai Kereskedelmi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.

*—3

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és
európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállitott árakon. Oltványok ezre 90—100 frt.

Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból fajtisztán, teljes jótalással. Ha a szállitmány a megrendelésnek meg nem felelne, ugy az oda- és visszaszállitási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Igy mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállitva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly erős kerités nevelhető pár év alatt, rendkivüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, ugy hogy a bekeritett részek teljesen kulescsal zárhatók. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik.** Bővebb tájékozás végett szines fénynyomatu diszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kivül egy oly könyvet kap ezzel, ki czimét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne forditanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgaltatot tesznek.

Diócsemeték. Kétéves, óriási jövedelmét biztositó voltánál fogva, ennek tenyesztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkivül elterjedt.

Czim: **„Ermeléki Első Szőlőoltvány-Telep,“ Nagykágya u. p. Székelyhid.** 20—4

ADLER ISTVÁN

BUTORKERESKEDŐ, KÁRPITOS ÉS DISZITŐ

PANCSOVÁN. 6—5

GROMON utcza 8. szám alatt, az udvarban,
ott, hol RECHNITZER K. fényképészeti műterme van.

Ajánlja gazdag választékú raktárát fénytelen és fényezett

szoba-berendezésekből,

továbbá nagy választék

szalon garniturákban

a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig.

Pamlagok, ottománok, magas pamlagok stb.

Dús választék

tükrök, képek és gyermekkocsikban.

Kárpitos műhelyemben

mindennemű e szakmába vágó munkák pontosan, szolidan és olcsón készittetnek.

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furrást eszközlünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitünőbb szépitőszer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előirása szerint kémiai uton balzsammá k szitjük, akkor lesz csak kitünő hatása. — Ha az arczot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, **a bőről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakitó fehér és finom lesz.**

Ez a balzsam elsimitja az arczon képződő ránczokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczszint ád; a bőrnek fehérséget, finomságot és üdeséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolitja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztátlanságot. Egy korsó ára használati utasitással együtt **1 frt 50 kr.** 13—2

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparáiva darabonkint **60 kr.** — Kapható minden nagyobb gyógyszertárban. Főraktár Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertáraban, Király-utcza 12. szám.

A Richter-féle

Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik **köszvénynél, csúznál** és **meghüléseknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „**Horgony**“ védjegygyel és a „**Richter**“ czégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és **2 k.** árban a legtöbb gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** 34—8

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállitók.
Rudolstadt.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A **Pesti Napló,** amely eddigelé Madách **Ember tragédiáját, Arany balladáit Zichy Mihály képeivel,** Katona József **Bánk bánját,** Kisfaludy Sándor **Himfy szerelmeit** remek albumba foglalva, és legutoljára a **Költők Albumát** adta olvasóinak karácsonyi ajándékul, az idén az eddiginél is nagyobb szabásu, diszben tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmuló, de a könyvpiaczon is ritkaság számba menő diszmüvet, a o o o o o o o o o o o o o o o o o o

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándék.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozásu albumba foglalt gyüjteményét a Költők Albumánál nagyobb és diszesebb alakban. **Zichy Mihály** világhirü müvészi termelésének legjavát, **legszebb festményeit és rajzait** foglalja magában ez a diszmü **negyven műlapon,** amelyek mindegyikéhez **legkiválóbb esztétikusaink és mübirálóink** irnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelü mülapoknak egy része **gyönyörü szinnyomásu** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar diszmüben.

A negyven pompás mülapot, a kisérő szövegat és **Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát,** valamint Zichy rajza után készült **gazdag bekötési tábla** foglalja gyönyörü diszes kötetbe.

☞ A **Pesti napló** e nagyszabásu diszmüvét az Athenaeum állitja ki. A **Zichy Mihály albumot,** amelynek ára az Athenaeum **eredeti kiadásában 90 korona** a „Pesti Napló“ uj kvart kiadásában karácsonyi **ajándékul** megkapja a **Pesti Napló** minden állandó előfizetője. **És megkapják dijtalanul azok az uj előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.** o o o o o o o o o o o o o o o o o o *—8

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jováhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyit. És pedig: 1.) **Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhiti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapitja a fajdalmat okozó köhögést és meggyógyitja még a régebb keletü ilyfajta bajokat is.** 2.) Hatá a kitünő torokgyuladásnál, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöket, kólikát és gyomorszakgatást. 5.) Enyhehatású hashajtó és vértisztitó szer, tisztitja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősiti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kitünően szolgál fogfájásnál, odvas fogak, szájrothadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felböfögést, a száj és gyomorból eredő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint csodálatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörsenés, szemölcs, **égési sebek, elfagyott tagok,** rüh, var és kiütéseknél, megszünteti a főfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. **Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apácza-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van.** Hamisitásoktól legjobban óvakodhatunk, ha **egyenesen a gyárból hozatunk** eredeti, behajlitott kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Herczegovinába 4 korona 60 fillérért bérmentesen szállitva Ausztria Magyarország bármely postaállomására. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés **csak az összeg előre utalványozása** vagy **részfizetés** teljesitése esetén eszközöltetik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyujt kilátást ezen szer bárminő sebnél, legyen **az bármily régi** s csaknem mindig elkerülhetők a fájdalmas és veszedelmes műtétek sőt amputácziók is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

☞ százlevelű rózsa (centifolia) kenőcsét ☜

használjuk, **mely rendkivüli szivóerővel bir, s a sebek gyógyitásában és a fájdalom csillapitásában eddig utóérhetetlenül áll.** A valódi százlevelü rózsa (centifolia) kenőcs használható: gyermekágyasoknál jelentkező mellgyuladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkeményedésnél, orbáncznál, mindennemü régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábszáraknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt labaknál sőt csontszúnál is; ütött-, szúrt-, lőtt-, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sörét, tüske stb. kiszivás által való eltávolitására: mindenféle daganat, kinöves, karbunkulus, ujranövés, sőt ráknál is; ujjkukacz, körömdaganat, tályog, feltört lábak, **mindennemü égési sebek,** elfagyott tagok, betegeknél fekvéstől keletkező sebek, nyakdaganatok, vérdaganatok, füldaganatok, és gyermekek ázott sebeinél stb. stb. Szétküldés csakis az összeg előreutalványozása után történik. 2 tégely ára portóval, szállitólevéllel és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. **Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állanak közbetekintésre.** Óvatosan az érdeklődőket hatástalan hamisitványok megvételétől és kérem szigoruan ügyelni arra, hogy minden tégelyen a **„Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) LIMITED in Pregrada“** czégnek kell beégetve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmulhatatlan szer nincs soha a'ávete a megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régibb, annál értékesebb, és hatásosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, ennélfogva bármily évszakban szétküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segélyének igénybevételéig. Természetesen mellőzni kell mindig más, hamisitott szernek, vagy ilyenfajta sokszor ajánlott érték- és hatásnélküli ügynevezett pótszernek használatát, — melyekért csak czéltalanul, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, olcsó és megbizható szer használatánál, melyeknek mint teljesen ártalmatlan, világszerte ismeretes szereknek, minden családnál bármely eshetőségek előfordulásánál készletben kellene lenniök. A hol ezen szerek nem volnának kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyitó védjegygyel ellát a, onnét legczélszerűbb direkt rendelni a következő czimzéssel:

An Apotheker Thierry (Adolf) LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógyszertárában, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszertárában és Bécsben Brady C. gyógyszertárában.
20—3

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován